

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Bodean Ina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2021, în cauza penală privind-l pe

ONICI Victor XXXXX, *născut la XXXXX,*
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.10.2019 -19.03.2021;

Instanța de apel: 14.04.2021 -28.06.2021;

Instanța de recurs: 26.10.2021- 01.12.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoreiei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 19 martie 2021, Onici Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 8 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani.

S-a încasat de la Onici Victor în bugetul de stat a cheltuielilor de judecată în sumă de 7186 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Onici Victor la data de 05.08.2018, aproximativ ora 02:00, nedeținând permis de conducere, conducând mijlocul de transport de model „BMW 728I”, cu XXXXX, pe traseul ce leagă XXXXX cu traseul R-30, a manifestat o atitudine nechibzuită față de dexteritatea în conducerea mijlocului de transport, care i-ar permite să prevadă situații periculoase, din cauza neatenției manifestate, neținând cont de condițiile rutiere și situația rutieră, nu a redus viteza până la limita care i-ar asigura securitatea circulației rutiere sau chiar să oprească și ca rezultat a derapat de pe traseu, inversându-se cu automobilul pe acostament. În urma acestui impact unitatea de transport a fost defectată tehnic, iar pasagerilor Indoitu Mihail și Olari Daniela le-au fost cauzate diferite leziuni corporale, de la care ultimii au decedat. În astfel de circumstanțe Onici Victor a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume pct.45 alin.(1) lit. b) și d) care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând

permanent seama de următorii factori: dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră; pct. 10 și subpct. 2) lit. a) care prevede că persoana care conduce un autovehicul trebuie să aibă și la cererea lucrătorului de poliție este obligată să prezinte pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus și pct. 14 lit. a) care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, precum și art. 32 din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier, care în alin. (4) lit. b) stipulează că participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului rutier, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic, să nu cauzeze prejudicii mediului înconjurător, proprietății publice sau private, art.33 alin.(3) lit. a) potrivit căruia conducătorul de vehicul este obligat să cunoască și să respecte Regulamentul Circulației Rutiere.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Onici Victor a comis „*Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență, decesul a două sau mai multe persoane*” adică infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (5) Cod penal.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Cotovici Eugeniu în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Onici Victor să fie achitat.

În motivarea apelului s-a invocat că instanța de fond a interpretat eronat și greșit circumstanțele cauzei penale considerând constatate circumstanțe de fapt expuse în sentință, fără existența probelor în sensul confirmării învinuirii, fapt care a dus în viziunea apărării la condamnarea ilegală a inculpatului.

Invocă apelantul că instanța de fond în partea descriptivă a acțiunilor condamnatului considerate constatate a enunțat că „*Onici Victor... a manifestat o atitudine nechibzuită față de dexteritatea în conducerea mijlocului de transport, care i-ar permite să prevadă situații periculoase, din cauza neatenției manifestate, neținând cont de condițiile rutiere și situația rutieră, nu a redus viteza până la limita care i-ar asigura securitatea circulației rutiere sau să oprească și ca rezultat a derapat de pe traseu*”. Circumstanțele expuse în lipsa probelor care ar denota conducerea mijlocului de transport peste limita de viteză, s-au neadaptat condițiilor rutiere, sau climaterice, cât și în urma cercetării judecătorești, au rămas neevidențiate și neconstatate acele circumstanțe soldate cu impactul rutier, prin derapare și inversare a mijlocului de transport, precum și în cazul admiterii conducerii mijlocului de transport de către condamnat, a rămas nestabilit faptul dacă avea ultimul posibilitatea reală de evita accidentul rutier, sau nu. Problema posedării, sau nu, a permisului de conducere, incriminată condamnatului prin încălcarea prevederilor pct. 10, subpct. 2, lit. a) Regulamentul circulației rutiere, în viziunea apărării nu are legătură cauzală cu consecințele produse.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2021, apelul avocatului Cotovici Eugeniu în numele inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile martorilor și probele scrise care ar trezi dubii, nu au fost reținute.

Faptul că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal nu constituie un temei de achitare a acestuia, or, nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, și nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestuia.

Totodată, alegațiile inculpatului cu referire la faptul că la volanul automobilului nu s-a aflat el dar Indoitu Mihail au fost respinse, or, această versiune este una pur declarativă, în situația în care s-a confirmat prin declarațiile martorilor Morozov Serghei, Carauș Octavian, Pușca Ion că anume inculpatul a fost la volanul automobilului accidentat. În coroborare cu declarațiile martorilor menționați este și raportul de expertiză judiciară nr.201930D0046 din 25.06.2019, potrivit căruia la Indoitu Mihail se exclude producerea leziunilor corporale constatate în rezultatul căderii libere a corpului din poziție verticală. Leziunile corporale constatate la Indoitu Mihail nu sunt specifice sau caracteristice pentru șofer (f.d.50-51), aceiași concluzie fiind și pentru victima Olari Daniela (f.d. 55-58, 60-61).

Referitor la stabilirea pedepsei penale inculpatului, instanța de apel a indicat că în contextul art. 76, 77 Cod penal circumstanțe atenuante sau agravante în privința inculpatului nu s-au identificat.

Astfel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat, și de faptul că nu se afla la evidență medicului narcolog sau psihiatru. Prin urmare a constatat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, ținând cont de faptul că la momentul comiterii infracțiunii erau în vigoare prevederile legii penale vechi, care sunt mai favorabile inculpatului (în latura aplicării pedepsei complementare).

Instanța de apel a considerat că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpat, cât și personalitatea lui.

Referitor la cheltuielile de judecată legate de efectuarea rapoartelor de constatare și pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 7186 lei, s-a considerat că soluția

instanței de fond prin care ultima a dispus încasarea sumei date din contul inculpatului este una justificată și întemeiată, or, conform prevederilor art. 227, 229 Cod de procedură penală acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Bodean Ina în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu dispunerea achitării inculpatului, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivare recurenta a indicat că:

- instanțele de judecată nu au efectuat constatarea corectă a circumstanțelor de fapt a cauzei;

- verificând probele în ședința de judecată nu au acordat eficiență deplină prevederilor art. 100- 101 Cod de procedură penală, formulând o concluzie greșită referitor la vinovăția inculpatului;

- instanța de apel a însușit motivele instanței de fond fără a pătrunde în esența problemei, și a statuat în linii generale vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute art. 264 alin. (5) Cod penal;

- instanța de apel nu a argumentat prin ce se exteriorizează „fapta prejudiciabilă de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport” săvârșită de inculpat;

- nu a fost stabilit faptul dacă conducătorul mijlocului de transport avea posibilitatea reală de a evita impactul rutier;

- declarațiile martorilor nu sunt informative pentru restabilirea evenimentelor, or nici unul nu a fost martor ocular.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatei, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că recurenta indică la prezența erorilor de drept prevăzute de pct. 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel,*

hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii a alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit textul recursului declarat, recurenta nu a concretizat care din temeiuri pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsește confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurentă, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea). La caz, argumentul contravine cu declarațiile martorilor Morozov Serghei, Carauș Octavian, Pușca Ion și raportului de expertiză judiciară nr.201930D0046 din 25.06.2019.

Din conținutul cererii de recurs rezultă, că recurenta critică hotărârea în latura penală, solicitând să fie achitat inculpatul.

Deși se invocă că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea nici a infracțiunii incriminate, nici a celei de care instanța l-a recunoscut vinovat, Colegiul consideră că instanța de apel, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a audiat inculpatul, martorii, a supus unei verificări minuțioase, sub toate aspectele, probele prezentate de părți, descrise în pct. 5. din prezenta decizie, întemeiat ajungând la concluzia vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 264 alin. (5) Cod penal.

Mai mult, critica aprecierii probelor nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. Din aceste considerente, nu se examinează reaprecierea probelor, în modul propus de apărare, din motiv că nu se regăsește în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

În cererea de recurs, se invocă argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel.

Raportând argumentele recursului la conținutul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel a dat o argumentare amplă soluției pronunțate, apreciind cu certitudine că, în baza probelor cercetate, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, ajungând la o concluzie întemeiată privind vinovăția lui Onici Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal, a fost dovedită pe deplin.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu cele invocate de recurentă, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța nu a admis vreo eroare gravă de fapt, care să fi afectat soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

În aceeași ordine de idei, Colegiul nu consideră ca fiind necesar de a motiva diferit răspunsul la aceleași argumente invocate în cererile de apel, în contextul oferirii răspunsurilor plauzibile de către instanța de apel. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în situația dată, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar critiquele din cererea de recurs înaintată de avocata Bodean Ina nu și-au găsit confirmarea.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Bodean Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2021, în cauza penală privind-l pe ONICI Victor XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 ianuarie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN